

Monumentnummer*: 508265

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **29 december 1998**
Kadaster deel/nr **82670/13**

Woonplaats* *Gemeente** *Provincie**
Hegebeintum **Noardeast-Fryslân** **Fryslân**

Locatiennaam *Locatieomschrijving*
Hegebeintum

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Blija	I			625
Blija	I			615
Blija	I			626
Blija	I			174
Blija	I			180
Blija	I			627
Blija	I			170
Blija	I			178
Blija	I			173

*Omschrijving***

Omschrijving

Omgracht en door windsingels omgeven voorterrein met landschapstuin uit 1832 en achterterrein met restanten van slingerpaden (2a), gedeeltelijk met (jonge) linden beplante oprijlaan (2b), met (oude) knotlinden beplante oost-west lopende laan (2c) en met (jonge) linden beplant kerkepad (2d).

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Ad 2a: in het VOORTERREIN is voor en ten westen van het huis in 1832, vermoedelijk naar ontwerp van L.P. Roodbaard, een compacte maar door het licht geaccidenteerde terrein zeer ruimtelijk werkende landschapstuin gerealiseerd. De aanleg bestaat uit het voor Roodbaard karakteristieke patroon van ovale en niervormige iets bolligende gazons en perken met sierheesters en eenjarigen, verbonden door iets verdiept liggende slingerpaden met schelpenverharding. Daarbinnen staan enkele solitaire bomen en boogroepen. In het zuidoostelijk deel staan nog enkele oude hoogstamfruitbomen. Een opvallend element is de kwartcirkelvormige beukenhaag met daarbinnen een opgaande beuk. In het bijna cirkelvormige perk voor het huis staat eveneens een opgaande beuk. Daar de zuidzijde geen afsluitende singelbeplanting kent, is er vanaf de Harstawei en de oprijlaan vrij zicht op de tuin. Voor het overige zijn er als gevolg van de aanwezigheid van bosschages en singelbeplanting geen vrije doorzichten. De tuin is omstreeks 1992 gerestaureerd.

Het volledig omgrachte ACHTERREIN, dat thans in gebruik is als schapewei, wordt voor ongeveer de helft in beslag genomen door een hoogstamboomgaard. In de boomgaard is nog enig relief te herkennen dat wijst op een vroeger patroon van slingerpaden, zoals ook te zien is op de Topographisch Militaire Kaart van 1854. Via een nu verdwenen brug sloot deze aanleg, waarvan de datering onbekend is, vermoedelijk aan op de landschapstuin voor en ten westen van het huis.

2b-d: de (thans gedeeltelijk) met (jonge) linden beplante OPRIJLAAN (2b), de met (oude) knotlinden beplante OOST-WEST lopende laan (2c) en het met (jonge) linden beplante KERKEPAD (2d).

Waardering

Voor- en achterterrein, landschapstuin, twee lanen en een kerkepad behorende bij de historische buitenplaats Harsta State van algemeen tuinhistorisch belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de geslaagde combinatie van een kenmerkende 17de-eeuwse state-structuur met lanen en kerkepad met een landschapstuin uit 1832;
- vanwege het kenmerkende vroeg-19de-eeuwse karakter van de landschapstuin uit 1832, de tuinhistorische kwaliteiten van het ontwerp en de mogelijke betrokkenheid daarbij van L.P. Roodbaard;
- vanwege de aanzienlijke mate van gaafheid van de aanleg;
- vanwege de visueel-ruimtelijke relatie tussen de verschillende complex-onderdelen;
- vanwege de bijzonder mooie ligging in het open Friese landschap, in de nabijheid van het beschermde terpdorp Hogebeintum.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument